

Май – Юни, 2023 г.

ЕВРОПА ДИРЕКТНО

Враца

- ❖ Новини от Европейската Комисия
- ❖ Новини от Европейския парламент
- ❖ Новини от ЕВРОПА ДИРЕКТНО Враца
- ❖ Акценти от месеците

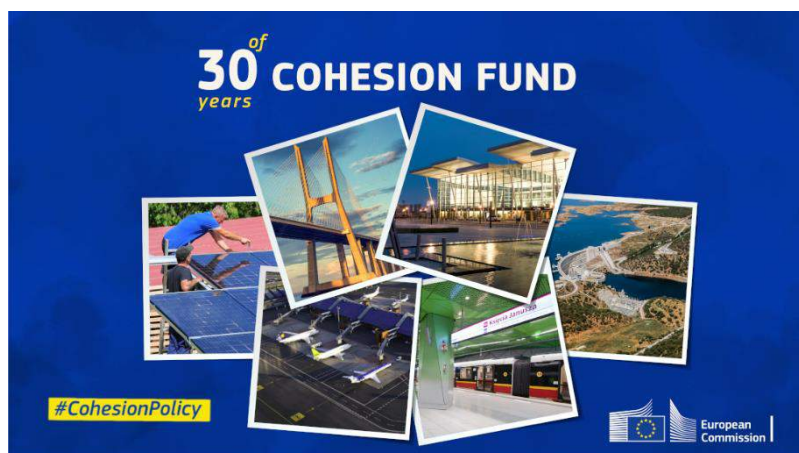
ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

Новини от Европейската комисия

30 години от създаването на Кохезионния фонд: 179 млрд. евро за сближаването и устойчивото развитие

Създаден с Договора от Маастрихт като инструмент на политиката на сближаване – която, от своя страна, е необходимо допълнение на единния пазар, Кохезионният фонд бе натоварен с мисията да инвестира в **транспортната инфраструктура и в опазването на климата и околната среда**. Сред основните му

инвестиционни оси са подобряването на водоснабдяването и на пречистването на отпадъците, енергийната ефективност, енергията от възобновяеми източници и пътната и железопътната инфраструктура.

Фондът обхваща държавите членки с брутен национален доход (БНД) под 90 % от средния за ЕС, като целта е да се насърчи сближаването между европейските икономики. Подкрепата от Кохезионния фонд, както и цялостното финансиране по линия на политиката на сближаване, **допринесоха за повишаването на националния доход в ползващите се от него държави**. Ирландия и Испания бяха първите държави, чийто БНД надхвърли прага за използване на Кохезионния фонд – 90 % от средния за ЕС БНД.

Мостове, метро, летища, високоскоростни влакове и много други

Кохезионният фонд финансира **емблематични проекти**, които преобразуваха цели региони и градове и им помогнаха да застигнат останалата част от ЕС. Например през 1998 г. фондът подкрепи изграждането на **моста „Васко да Гама“ в Лисабон** (Португалия); със своите 12,3 км. той е най-дългият мост в ЕС. Фондът подкрепи и построяването в южна Португалия на

Безплатна телефонна линия от всички точки на Европейския съюз **00800 6 7 8 9 10 11**

Информацията и мненията, публикувани тук, не отразяват задължително официалните становища на Европейския съюз. Нито Европейската комисия, нито което и да е лице, действащо от името на Комисията, не носи отговорност за начина, по който горната информация може да бъде използвана.

Информацията може да бъде използвана

язовир „Алкуева“ на река Гуадиана – един от най-големите европейски стратегически водни запаси.

Фондът изигра възлова роля и за **развитието на трансевропейската транспортна мрежа (TEN-T)**, като в нейните рамки подкрепи изграждането и модернизирването на 7 800 км шосейни пътища и 3 600 км **железопътни линии**, както и на много **водопроводи и тунели**. В България той финансира строежа на **най-дългия железопътен тунел в Югоизточна Европа** – между Елин Пелин, Вакарел и Костенец. Фондът също така подкрепи изграждането на втори коловоз между главното адриатическо пристанище на Словения Копер и Дивача. С този коловоз значително ще се увеличи товарният капацитет на тази железопътна линия, като той също така ще я свърже с австрийската железопътната мрежа.

В Испания Кохезионният фонд подпомогна изграждането на **съвременна национална мрежа от високоскоростни влакове**. Високоскоростната линия Мадрид–Барселона–френската граница, с обща дължина 804 км., е една от основните комуникационни оси между Испания и останалата част от Европа.

Благодарение на фонда, по железопътната линия между полските градове Варшава и Гдиня бе подобрен **пътническият превоз по балтийско-адриатическия коридор**. Така основните полски градове вече се ползват от модерни железопътни връзки.

Израз на инвестициите на фонда в **развитието на устойчив обществен градски транспорт** е **метрото във Варшава, Будапеща, Букурещ, София и Прага**. В Братислава, с финансиране от Кохезионния фонд бе построена трамвайната линия Петрзалка с нейния известен мост.

Фондът подпомогна изграждането на **летища за по-добро свързване** на присъединилите се към ЕС в началото на века държави. Сред примерите са летищата на **Талин, Варшава, Вроцлав и Жешов**.

Противодействие на изменението на климата и опазване на околната среда и здравето на гражданите

Фондът подкрепи редица инфраструктурни инвестиции. Сред тях са свързването на 6 млн. души с чиста питейна вода и осигуряването на пречистване на отпадъчните води за 10,5 млн. души. Той подпомогна и рециклирането на 4,2 млн. тона градски отпадъци.

Един **значим за околната среда проект** по пътя на изграждането на екосъобразна и устойчива икономика, който подобрява качеството на живот на хиляди хора, е **заводът за третиране на отпадъците в Александруполис (Гърция)**, който позволява да се намалят с 60 % събираните отпадъци от четири общини на префектура Родопи и две общини на префектура Еврос.

Безплатна телефонна линия от всички точки на Европейския съюз **00800 6 7 8 9 10 11**

Информацията и мненията, публикувани тук, не отразяват задължително официалните становища на Европейския съюз. Нито Европейската комисия, нито което и да е лице, действащо от името на Комисията, не носи отговорност за начина, по който горната информация може да бъде използвана.

информация може да бъде използвана

Инфраструктурата за пречистване на отпадъчни води в южната част на Малта и за управление на водите в най-големите агломерации в Латвия **подобриха пречистването на отпадъчните води и качеството на питейната вода.**

Що се отнася до **чистата енергия**, в Литва Кохезионният фонд инвестира в съоръжения за получаване на енергия от възобновяеми източници. С тях понастоящем се произвежда електроенергия за близо 20 000 домакинства.

Фондът инвестира и в **проекти за защита от горски пожари** на 8,3 млн. души, както и за **защита от наводнения** на 11,4 млн. души. Тук спада изграждането на система и водохранилище за защита от прииждания на р. Тиса, с което бе защитен районът в горната ѝ част в Унгария.

Очаква се програмите за периода 2021—2027 г. да създадат 1,3 милиона работни места в ЕС

През този период политиката на сближаване ще мобилизира инвестиции с общ размер от 545 милиарда евро, от които 378 милиарда евро се финансират от ЕС. Тези инвестиции ще насърчат трайното намаляване на социално-икономическите различия, териториалното сближаване, европейския социален модел, цифровизирането и плавния и справедлив екологичен преход.

По-интелигентна и по-конкурентоспособна Европа

Политиката на сближаване дейно подкрепя научните изследвания и иновациите и спомага за преодоляването на цифровото разделение. Например 83 000 изследователи ще имат достъп до подобрени съоръжения, а 725 000 предприятия ще бъдат подкрепени в усилията си за интелигентен растеж.

Политиката има за цел да подпомогне модернизирването и цифровизацията на обществените услуги (с

Безплатна телефонна линия от всички точки на Европейския съюз **00800 6 7 8 9 10 11**

Информацията и мненията, публикувани тук, не отразяват задължително официалните становища на Европейския съюз. Нито Европейската комисия, нито което и да е лице, действащо от името на Комисията, не носи отговорност за начина, по който горната информация може да бъде използвана.

информация може да бъде използвана

участието на 22 500 публични администрации) и цифровия преход на предприятията. Тя също така подкрепя развитието на цифровите умения и инфраструктура, включително чрез свързването на 3,1 милиона домакинства към високоскоростни мобилни мрежи и фиксирана цифрова инфраструктура.

Преход към по-устойчива Европа с нулеви нетни въглеродни емисии

Зелените инвестиции в смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към тях са съсредоточени върху целите на [Европейския зелен пакт](#) за намаляване на емисиите на парникови газове в ЕС с най-малко 55 % до 2030 г. и постигане на неутралност на ЕС по отношение на климата до 2050 г.

За целта политиката на сближаване подкрепя проекти в области като енергийната ефективност и енергията от възобновяеми източници, които са особено важни за изпълнението на ключовите действия на плана [REPowerEU](#). Очаква се, например, 32 млн. m² обществени сгради и 723 000 домакинства да се възползват от подобрени енергийни характеристики, както и да бъдат инсталирани 9 555 MW допълнителен капацитет за енергия от възобновяеми източници.

В подкрепа на адаптирането към изменението на климата и управлението на риска от бедствия, по линия на тази политика ще се инвестира в изграждането на 229 000 хектара нова зелена инфраструктура.

Ще бъде подпомогната и устойчивата градска мобилност, като се изградят 1 230 km нови и модернизирани линии за трамвай и метро и 12 200 km велосипедна инфраструктура.

Още 16,4 милиона души ще имат достъп до чиста вода и подобрена инфраструктура за отпадъчни води благодарение на инвестициите по линия на кохезионните фондове.

Към справедлив преход

Политиката на сближаване е в помощ на хората и районите, за които се очаква да бъдат най-силно засегнати от прехода към неутралност по отношение на климата, така че никой да не бъде изоставен.

Така тя ще подкрепи почти 39 000 предприятия в осъществяването на този преход. Над 5 000 малки и средни предприятия (МСП) ще се възползват от инвестициите в нови умения за интелигентна специализация, промишлен преход и предприемачество. До 120 000 безработни ще се възползват от мерки за подпомагане на пазара на труда, а почти 200 000 души ще придобият нови квалификации.

По-социална и по-приобщаваща Европа

За да осигурят социален и приобщаващ растеж и в съответствие с [Европейския стълб на социалните права](#), кохезионните фондове инвестират в хората, включително в техния

професионален път. Това включва развитието на умения и ученето през целия живот — основни приоритети на [Европейската година на уменията](#) — за поне 6,5 милиона безработни. Това ще спомогне за постигането на [целта на ЕС](#) за 2030 г. най-малко 60 % от всички възрастни да участват в обучение всяка година.

Специално внимание се отделя на подобряването на интеграцията и приобщаването на над 3 милиона души, включително 600 000 души от маргинализирани групи, например ромите. Фондовете също ще подпомогнат 1,7 милиона ученици в началните и средните училища, а почти 3,5 милиона души се очаква да учат в нови или модернизирани учебни заведения.

Здравеопазването и дългосрочните грижи, включително инфраструктурата и оборудването, ще се радват на значителни подобрения, а 60 милиона пациенти се очаква да получат медицински консултации или лечение в нови или модернизирани здравни заведения.

По-добре свързана Европа

Политиката на сближаване ще подкрепя ефективните транспортни системи на всички териториални равнища, като например железопътния транспорт, един от най-безопасните и чисти видове транспорт: Ще бъдат изградени или модернизирани 3 900 km железопътни линии от трансевропейската транспортна мрежа (TEN-T).

И накрая, благодарение на програмите за [европейско териториално сътрудничество](#) в целия ЕС и съседните му държави ще бъдат инвестирани средства в съвместни проекти с участието на над 2 милиона души, 40 299 организации и 25 456 МСП.

Покана за представяне на предложения с бюджет от 120 млн. евро за проекти за иновации в градовете

Търсят се проекти, които водят до истинска трансформация в градовете, генерират инвестиции и могат да породят нови идеи у други.

Проектите трябва да поставят ударение на някой от следните три приоритета:

- **екологизиране на градовете** — изпитване и предоставяне на реални иновативни решения за зелена и синя инфраструктура за решаване на предизвикателствата, свързани с биологичното разнообразие, замърсяването и климата;
- **устойчив туризъм** — инициране на дългосрочна екологична и цифрова трансформация, издръжливост и устойчивост на отрасъла на туризма. Това може да се постигне чрез разнообразяване на туристическите продукти, постигане на положително въздействие върху местните общности и околната среда, насърчаване на социалното приобщаване и социалните иновации и подобряване на връзките с по-малките околни райони и градове;

Безплатна телефонна линия от всички точки на Европейския съюз **00800 6 7 8 9 10 11**

Информацията и мненията, публикувани тук, не отразяват задължително официалните становища на Европейския съюз. Нито Европейската комисия, нито което и да е лице, действащо от името на Комисията, не носи отговорност за начина, по който горната информация може да бъде използвана.

информация може да бъде използвана

- **използване на потенциала на талантите в градовете с намаляващо население** — съобразени с местните условия интегрирани пилотни проекти за изпробване на нови решения за задържане и привличане на таланти. Това може да се постигне чрез включване на местните общности и третиране на икономическите, социалните и екологичните въпроси, породени от промяната в демографията.

Европейският фонд за регионално развитие (ЕФРР) ще финансира 80 % от разходите по избраните проекти. Всеки проект може да получи до 5 млн. евро. С част от тези средства ще се подпомогне предоставянето на въпросните иновативни решения на други градове в Европа, за да се гарантира допълнително въздействие особено в градовете и регионите, които най-много се нуждаят от устойчива трансформация. За тази цел подпомогнатите градски власти ще създадат партньорства за предоставяне на решения с три други града, които да възпроизведат проектите.

Поканата е отворена за всички градове в ЕС поотделно или в група. Заинтересованите кандидати могат да се регистрират за информационни семинари и други срещи, насрочени за идните седмици. Подробности ще намерите на уебсайта на Европейската Инициатива за Градовете (ЕИГ) - <https://www.urban-initiative.eu/>

Крайният срок за подаване на кандидатури е 5 октомври 2023 г.

През октомври 2022 г. ЕИГ вече отправи една първа покана за представяне на предложения в подкрепа на „Новия европейски Баухаус“. По нея бяха получени 99 заявления от 21 държави членки.

Със специален бюджет от ЕФРР в размер на 450 млн. евро ЕИГ представлява нов инструмент в подкрепа на проектите за градовете в рамките на политиката на сближаване за програмния период 2021—2027 г. През този период най-малко 8 % от средствата по ЕФРР във всяка държава членка трябва да бъдат инвестирани в приоритети и проекти, избрани от самите градове и основани на техни собствени стратегии за устойчиво градско развитие.

Освен иновациите ЕИГ подкрепя капацитета на всички градски райони в цяла Европа. Инициативата предоставя фактология в услуга на разработването на политики и споделянето на знания за устойчиво градско развитие, включително чрез Програмата на ЕС за градовете.

Безплатна телефонна линия от всички точки на Европейския съюз **00800 6 7 8 9 10 11**

Информацията и мненията, публикувани тук, не отразяват задължително официалните становища на Европейския съюз. Нито Европейската комисия, нито което и да е лице, действащо от името на Комисията, не носи отговорност за начина, по който горната информация може да бъде използвана.

информация може да бъде използвана

ЕИГ се управлява от Комисията и френския регион О-дьо-Франс. Тя се основава на [иновативните дейности за градско развитие](#) от програмния период 2014—2020 г., но поставя допълнителен акцент върху градските иновации, устойчивостта и възпроизводимостта в други градове.

Новини от Европейския парламент

Награда LUX на публиката: филмът „Близо“ е обявен за победител за 2023 г.

След оспорвана надпревара и рекорден брой оценки от публиката (над 45 000 души дадоха своите мнения) кинонаградата бе спечелена от лентата на режисьора Лукас Донт. Копродукция на Белгия, Франция и Нидерландия, филмът „Близо“ показва близкото приятелство между Лео и Реми и последиците от прекъсването му. Сюжетът акцентира върху теми като приятелството, интимността и отговорността. Призът бе връчен на 27 юни на режисьора Лукас Донт и съсценариста Анджело Тейсенс.

Другите филми, които си оспорваха наградата, бяха „Алкарас“ на режисьора Карла Симон, „Изпепеляващи дни“ на Емин Алпер, „Идиотският триъгълник“ на Рубен Йостлунд и „Блуждаещ огън“ на Жоао Педро Родригеш. Научете повече за [филмите финалисти за Наградата LUX на публиката за 2023г.](#)

Организатори на Наградата LUX на публиката са Европейският парламент и Европейската филмова академия в сътрудничество с Европейската комисия и мрежата от киносалони Eurora Cinemas. При определянето на крайното класиране гласовете на публиката и гласовете на евродепутатите имат еднаква тежест от 50%.

При откриването на церемонията по награждаването председателят на Европейския парламент Роберта Мецола подчерта значението на филмовото изкуство в Европа и неговата способност да сближава хората въпреки езиковите различия.

Безплатна телефонна линия от всички точки на Европейския съюз **00800 6 7 8 9 10 11**

Информацията и мненията, публикувани тук, не отразяват задължително официалните становища на Европейския съюз. Нито Европейската комисия, нито което и да е лице, действащо от името на Комисията, не носи отговорност за начина, по който горната информация може да бъде използвана.

информация може да бъде използвана

„Петте номинирани филма за Наградата LUX на публиката ни вдъхновяват да действаме, когато се сблъскваме с трудности, да предизвикваме статуквото и да се борим за промяна. Вие ни подканвате да се стремим към един по-хуманен и състрадателен свят“, заяви Мецола. „Нека почетем европейското кино и посланието на надежда, което то носи. Нека се вдъхновим да участваме в положителните промени“.

Режисьорът Лукас Донт отбеляза силната конкуренция и благодари на публиката за активното участие при определянето на победителя.

„Това са пет филма, които по свои начини разказват за нас хората, за нашите парадокси и непоследователности“, заяви Донт. „Благодаря на всички европейци, които излязоха, за да гледат нашите филми. Стремещт ни да постигнем връзка с всеки отделен член на публиката е нашето истинско желание, това, което ни води в живота“.

По-устойчиви, по-издръжливи и по-ефективни батерии

Европейският парламент одобри нови правила за проектирането, производството и управлението на отпадъците на всички видове батерии, които се предлагат в ЕС.

Новото законодателство взема предвид технологичното развитие и бъдещите предизвикателства в сектора и ще обхване целия жизнен цикъл на батериите - от проектирането до края на жизнения цикъл на батерията.

Основни мерки, предвидени в регламента:

- **Задължителна декларация за въглеродния отпечатък и етикет за акумулаторни батерии за електрически превозни средства (EV), батерии за леки транспортни средства (LMT) (напр. за електрически скутери и велосипеди) и акумулаторни промишлени батерии с капацитет над 2 kWh;**
- **Проектиране на преносими батерии за уредите по такъв начин, че потребителите да могат лесно да ги отстраняват и заменят;**
- **Цифров паспорт за батерии за леки транспортни средства (LMT), промишлени батерии с капацитет над 2 kWh и батерии за електрически превозни средства (EV);**
- **Политика за надлежна проверка за всички икономически оператори, с изключение на малките и средни предприятия (МСП);**
- **По-строги цели за събиране на отпадъци: за преносими батерии - 45% до 2023 г., 63% до 2027 г. и 73% до 2030 г.; за батерии за леки транспортни средства (LMT) - 51% до 2028 г. и 61% до 2031 г.;**
- **Минимални нива на материали, оползотворени от отпадъчни батерии: литий - 50% до 2027 г. и 80% до 2031 г.; кобалт, мед, олово и никел - 90% до 2027 г. и 95% до 2031 г.;**

Безплатна телефонна линия от всички точки на Европейския съюз **00800 6 7 8 9 10 11**

Информацията и мненията, публикувани тук, не отразяват задължително официалните становища на Европейския съюз. Нито Европейската комисия, нито което и да е лице, действащо от името на Комисията, не носи отговорност за начина, по който горната информация може да бъде използвана.

информация може да бъде използвана

- Минимални нива на рециклирано съдържание от производствени и потребителски отпадъци за използване в нови батерии: осем години след влизането в сила на регламента - 16% за кобалт, 85% за олово, 6% за литий и 6% за никел; 13 години след влизането в сила: 26% за кобалт, 85% за олово, 12% за литий и 15% за никел.

След окончателното гласуване в пленарна зала Съветът на ЕС ще трябва официално да одобри текста, след което законодателството ще бъде публикувано в Официалния вестник на ЕС, и скоро след това ще влезе в сила.

ЕП е готов да преговаря за правилата за безопасен и прозрачен изкуствен интелект

Правилата насърчават утвърждаването на ориентиран към човека, надежден ИИ и защитават здравето, безопасността, основните права и демокрацията от вредните му ефекти.

Правилата ще подсилят пълното съответствие на разработения и използван в Европа изкуствен интелект с правата и ценностите на ЕС, необходимостта от човешки надзор, безопасността, неприкосновеността на личния живот, прозрачността, недискриминацията и добрите социални и екологични условия.

Безплатна телефонна линия от всички точки на Европейския съюз **00800 6 7 8 9 10 11**

Информацията и мненията, публикувани тук, не отразяват задължително официалните становища на Европейския съюз. Нито Европейската комисия, нито което и да е лице, действащо от името на Комисията, не носи отговорност за начина, по който горната информация може да бъде използвана.

информация може да бъде използвана

Забранени практики с ИИ

Правилата са ориентирани към ограничаване на рисковете и установяват задължения за доставчиците и тези, които внедряват системи с ИИ, в зависимост от нивото на риска, който ИИ може да създаде. Следователно ще бъдат забранени системите с ИИ с неприемливо ниво на риск за безопасността на хората, като тези, използвани за социално оценяване (класифициране на хора на база на тяхното социално поведение или лични характеристики). Членовете на ЕП разшириха списъка, за да включат забрани за натрапчиво и дискриминационно използване на ИИ, като например:

- ✚ системи за дистанционна биометрична идентификация в реално време в публично достъпни пространства;
- ✚ "екс-пост" системи за дистанционна биометрична идентификация, освен ако не е налице предварително съдебно разрешение и в строго необходими ситуации свързани с преследването на тежко престъпление;
- ✚ системи за биометрична категоризация, използващи чувствителни характеристики (напр. пол, раса, етническа принадлежност, гражданство, религия, политическа ориентация);
- ✚ системи използвани от полицията за прогнозиране на потенциални престъпления (въз основа на профилиране, местоположение или минало престъпно поведение);

Безплатна телефонна линия от всички точки на Европейския съюз **00800 6 7 8 9 10 11**

Информацията и мненията, публикувани тук, не отразяват задължително официалните становища на Европейския съюз. Нито Европейската комисия, нито което и да е лице, действащо от името на Комисията, не носи отговорност за начина, по който горната информация може да бъде използвана.

информация може да бъде използвана

- ✚ системи за разпознаване на емоции в областта на правоприлагането, управлението на границите, на работното място и в образователните институции; както и
- ✚ нецеленасочено извличане на лицеве изображения от интернет или записи от видеонаблюдение с цел създаване на бази данни за разпознаване на лица (нарушаване на правата на човека и правото на неприкосновеност на личния живот).

Високорисков ИИ

Членовете на ЕП гарантират, че класификацията на високорисковите приложения ще включва и системи с ИИ, които нанасят значителни вреди на здравето, безопасността, основните права или околната среда. Към списъка с високорисков ИИ бяха добавени и системите с ИИ, използвани за оказване на влияние върху гласоподавателите и резултатите от изборите, както и в [системите за препоръчване](#), използвани от платформите за социални медии (с над 45 милиона потребители).

Задължения за ИИ с общо предназначение

Доставчиците на т.нар. базови модели (foundation models) — нова и динамична тенденция в областта на ИИ — ще трябва да оценят и намалят възможните рискове (за здравето, безопасността, основните права, околната среда, демокрацията и принципите на правовата държава) и да регистрират своите модели в базата данни на ЕС преди пускането им на пазара на Съюза. Системите на ИИ за генериране на съдържание, като ChatGPT, ще трябва да отговарят на изискванията за прозрачност (като разкриват, че съдържанието е генерирано от ИИ, и да помагат да се разграничават т.нар. дълбинни фалшификати (deep fake) от истинските) и да осигурят гаранции срещу генерирането на незаконно съдържание. Подробните резюмета на защитените с авторско право данни, използвани за тяхното обучение, също ще трябва да бъдат публично достъпни.

Подкрепа за иновациите и защита на правата на гражданите

С цел насърчаване на иновациите в областта на ИИ и подкрепа на малките и средните предприятия евродепутатите добавиха изключения за научноизследователската дейност и за компонентите на ИИ, предоставяни по силата на лицензи с отворен код. Новият закон насърчава т.нар. „регулаторни лаборатории“ или експериментална нормативна среда, създадена от публичните органи, за тестване на ИИ преди неговото внедряване.

И накрая, членовете на ЕП искат да укрепят правата на гражданите за подаване на жалби относно системи с ИИ и за получаване на обяснения за решения, основаващи се на високорискови системи с ИИ, които оказват значително въздействие върху техните основни права. Евродепутатите реформираха и ролята на Службата по изкуствен интелект на ЕС, на която ще бъде възложено да следи как се прилагат правилата за ИИ.

Безплатна телефонна линия от всички точки на Европейския съюз **00800 6 7 8 9 10 11**

Информацията и мненията, публикувани тук, не отразяват задължително официалните становища на Европейския съюз. Нито Европейската комисия, нито което и да е лице, действащо от името на Комисията, не носи отговорност за начина, по който горната информация може да бъде използвана.

Информацията може да бъде използвана

Една година преди европейските избори гражданите осъзнават въздействието на ЕС върху техния живот

Европейският парламент публикува своето проучване на Евробарометър от пролетта на 2023 г., показващо силната подкрепа на гражданите за демокрацията и високата осведоменост за предстоящите европейски избори.

Една година преди следващите европейски избори общественият интерес към тях се увеличава значително на европейско ниво. Мнозинството от гражданите в ЕС (56%) проявяват интерес към предстоящите избори за Европейски парламент, което представлява 6 процентни пункта увеличение в сравнение с равнището през 2018 г. – една година преди последните европейски избори през 2019 г. **В България делът на респондентите, които заявяват,**

че се интересуват от европейските избори през 2024 г., е 41%, с което страната се нарежда до Франция (40%), като най-ниски нива по този показател се наблюдават в Чехия (27%) и Словакия (26%).

Около две трети от анкетираните (67%) на европейско ниво заявяват, че вероятно ще гласуват, ако изборите за Европейски парламент се проведат следващата седмица. Подобен въпрос беше включен в проучването на Евробарометър на ЕП през април 2018 г., когато този дял бе 58%, което показва, че понастоящем гражданите са по-склонни да гласуват на европейските избори през 2024 г., отколкото в същия период преди изборите през 2019 г. Множеството от българските респонденти (55%) също споделят, че биха гласували на следващите европейски избори, все пак това е едно от най-ниските нива за ЕС, заедно с резултатите в Хърватия (53%) и Словакия (50%).

Така както изборите са в основата на всяко демократично общество, европейските граждани считат демокрацията за най-важната ценност, която Европейският парламент трябва да защитава: 37% я поставят на първо място, следвана от защитата на правата на човека в ЕС и по света (28%), и свободата на словото и мисълта (27%). Данните за България сочат като най-важна ценност за защита - свободата на придвижване (37%), следвана от спазването на върховенството на правото (34%) и зачитането на националните идентичности, култури и традиции в държавите членки на ЕС (30%). Българските респонденти поставят защитата на демокрацията на пето място (25%), като на същото мнение са анкетираните от Естония (26%), Словакия (25%), Румъния, Словения и Хърватия (всички с 24%).

Безплатна телефонна линия от всички точки на Европейския съюз **00800 6 7 8 9 10 11**

Информацията и мненията, публикувани тук, не отразяват задължително официалните становища на Европейския съюз. Нито Европейската комисия, нито което и да е лице, действащо от името на Комисията, не носи отговорност за начина, по който горната информация може да бъде използвана.

информация може да бъде използвана

54% от респондентите на европейско ниво са доволни от начина, по който функционира демокрацията в ЕС. Що се отнася до различните елементи на демокрацията, европейските граждани са най-удовлетворени от провеждането на свободни и честни избори (70%), зачитането на свободата на словото (70%) и на основните права (66%), като същевременно са по-малко удовлетворени от борбата с дезинформацията и корупцията. Националните резултати по този показател показват 47% удовлетвореност от начина на функциониране на демокрацията в ЕС, като аспектите, нареждащи се на водещи позиции по този показател са разнообразието на медиите и свободата на словото (съответно с 67% и 60%), зачитането на основните права (58%) и достъпа до участие в политическия живот и възможностите за гражданското общество да защитава демокрацията (с по 52%). Най-висока е неудовлетвореността на българските респонденти по отношение на борбата срещу корупцията (72%), политическите партии, които вземат предвид интересите на хората (62%) и върховенството на закона (56%), като неудовлетвореността от провеждането на свободни и честни избори е 52%, най-високият показател за ЕС.

През изтеклите четири години от настоящия законодателен мандат на Европейския парламент, гражданите признават водещата роля на ЕС за справяне с последователните кризи, които отбелязаха този период. По-голямата част от гражданите на ЕС са наясно с въздействието, което ЕС оказва върху тяхното ежедневие: около седем на всеки десет респонденти (71%) споделят това

мнение, като близо една пета (18%), смятат че действията на ЕС оказват голямо въздействие. Признава се и ролята на Европейския парламент – 62% от респондентите потвърждават, че наскоро са чули за ЕП. Делът за България по отношение на въздействието, което ЕС оказва върху ежедневието на гражданите, е 60%, което е най-ниско за ЕС, като на същото мнение са анкетирани от Италия, Естония и Латвия.

Откроява се висока удовлетвореност на гражданите от действията на ЕС в посока подкрепата за Украйна (69%), Удовлетвореността по този показател е най-висока в Нидерландия (90%), Швеция (87%), Финландия (87%) и Ирландия (87%). Най-ниски са данните в Словакия (45%) и Гърция (48%). Следващите показатели по отношение на удовлетвореността от действията на ЕС сред европейските граждани са зачитането на демократичните права и върховенството на правото (64%), както и външната политика на ЕС (54%). В България най-високи са нивата на удовлетвореност в областта на подкрепата за Украйна (55%), следвана от програмата в областта на цифровите технологии (52%) и външната политика (49%).

Безплатна телефонна линия от всички точки на Европейския съюз **00800 6 7 8 9 10 11**

Информацията и мненията, публикувани тук, не отразяват задължително официалните становища на Европейския съюз. Нито Европейската комисия, нито което и да е лице, действащо от името на Комисията, не носи отговорност за начина, по който горната информация може да бъде използвана.

информация може да бъде използвана

Влиянието на многобройните кризи от последните години е силно осезаемо, когато се разглежда икономическото и финансово състояние на гражданите. Половината от анкетираните граждани на европейско ниво (50% - 62% за България) усещат спад в жизнения си стандарт и очакват това да продължи и през следващата година. Други 29% все още не са забелязали такава тенденция, но очакват това да се случи през следващата година. Това води до увеличаване на очакванията на гражданите за конкретни решения: близо две трети (65%) не са удовлетворени от мерките, предприети от собствената им страна за справяне с кризата с разходите за живот, а 57% не са удовлетворени от действията на ЕС за облекчаване на положението. Висока е неудовлетвореността и на българските респонденти по отношение на мерките за справяне с нарастващите разходи за живот, като те са по-силно неудовлетворени от мерките, взети от националното правителство (81%), а неудовлетворението на гражданите от мерките, предприети от Европейския съюз е 61%, близо до средното за ЕС.

Вследствие на това гражданите искат Европейският парламент да постави борбата срещу бедността и социалното изключване на първо място сред приоритетите си (38%). Този приоритет е следван от грижата за общественото здраве (33%), действията срещу изменението на климата (31%) и подкрепата за икономиката и

създаването на нови работни места (31%). Според националните резултати, приоритет трябва да е борбата срещу бедността и социалното изключване (47%), следвана от подкрепата за икономиката и създаването на нови работни места (44%) и правата на потребителите (27%).

Пълните резултати от проучването могат да бъдат намерени [тук](#).

Безплатна телефонна линия от всички точки на Европейския съюз **00800 6 7 8 9 10 11**

Информацията и мненията, публикувани тук, не отразяват задължително официалните становища на Европейския съюз. Нито Европейската комисия, нито което и да е лице, действащо от името на Комисията, не носи отговорност за начина, по който горната информация може да бъде използвана.

ИНФОРМАЦИОННА ЛИНИЯ ЗА ОБЩЕТО ИНТЕРЕС

Новини от Европа Директно Враца

Граждански диалог „Образование и иновации – взаимодействия и предизвикателства“

В Деня на Европа 9 май Европа Директно Враца, заедно с учители и ученици от СУ "Н.Войводов", ПГТР Враца и ППМГ"Акад. Иван Ценов" Враца участваха в граждански диалог с комисаря за иновации, научни изследвания, култура, образование и младеж Мария Габриел. Темата на дискусиата бе „Образование и иновации – взаимодействия и предизвикателства“.

Обсъдени бяха предизвикателствата и възможностите пред България в сферата на иновациите и образованието, както и ключовите европейски инициативи и програми. Във фокус бяха темите иновации, образование, предприемачество и регионални иновационни екосистеми. Заедно с комисар Габриел в дискусиата

участваха и ректорът на Технически университет – София проф. д-р инж. Иван Кралов, кметът на Габрово Таня Христова и изпълнителният директор на „Джуниър Ачийвмънт България“ Милена Стойчева.

9 май Ден на Европа 2023

Европа Директно Враца към Търговско-промишлена палата - Враца отбеляза 9 май Деня на Европа в широко партньорство и посвещавайки празника на Европейската година на уменията 2023. В Читалище "Развитие - 1896" Враца бе организирана инициативата „Европейска лаборатория за нови умения, иновации и технологии“, посветена на новите умения, иновациите и информационните технологии. Бяха обособени експозиции на Младежки център Враца, Ученически общински съвет Враца, ПГ"Димитраки Хаджитошин", ПГТР Враца, ПТГ"Н.Й.Вапцаров", ППМГ"Акад. Иван Ценов", ПЕГ "Йоан Екзарх" Враца, тематиката на които бе насочена към посетители от всички възрасти. Внимание бе обърнато на младите хора, които по забавен и интересен начин се докоснаха до света на новите умения и компетенции (вкл. зелени и

Безплатна телефонна линия от всички точки на Европейския съюз **00800 6 7 8 9 10 11**

Информацията и мненията, публикувани тук, не отразяват задължително официалните становища на Европейския съюз. Нито Европейската комисия, нито което и да е лице, действащо от името на Комисията, не носи отговорност за начина, по който горната информация може да бъде използвана.

ИНФОРМАЦИЯ МОЖЕ ДА БЪДЕ ИЗПОЛЗВАНА

цифрови), до иновации и технологии, в контекста на новите форми на заетост. Вниманието бе насочено и към по-възрастните, давайки нов тласък на ученето през целия живот чрез насърчаване на повече и по-ефективни, приобщаващи инвестиции в обучение и повишаване на квалификацията.

Посетителите имаха възможност да разглеждат и да взаимодействат с интерактивните експонати, включваха се в различните работилници, лекции или демонстрации. Те се запознаха с различни умения, компетенции и иновации. Информационни щандове с разработени материали и презентации подредиха Европа Директно Враца и Търговско-промишлена палата - Враца, Дирекция "Бюро потруда" Враца, ОИЦ Враца и Център за кариерно развитие - Враца.

„Европа – по-добре заедно !“ - среща с посланиците на ЕП от СУ "Никола Войводов" Враца

Посланици на Европейския парламент от СУ „Никола Войводов“ – Враца посетиха ЕВРОПА ДИРЕКТНО Враца, където бе организирана интерактивна среща на тема „Европа – по-добре заедно !“ .

На Европейския съюз бе погледнато от три различни ъгъла, използвайки учебния комплект, разработен от Генерална дирекция „Комуникации“:

1. История и географията на Европейския съюз, европейска интеграция;
2. Работа на институциите, европейското гражданство, членство в Еврозоната и Шенген;
3. Нашето ежедневие като европейски граждани - качество на водата и храната, защита на децата в социалните мрежи и др.

Европейска година на уменията 2023

Европа Директно Враца се включи с презентация и награди в отбелязването на Европейската година на уменията 2023 по време на кулинарно състезание, организирано по инициатива на Областния информационен център във Враца, между отборите на ПГ "Алеко Константинов" – гр. Мездра, ПГТР – гр. Враца и СУ "Св. св. Кирил и Методий" – гр. Криводол. Паралелно бе проведен и форум за популяризиране сред широката

общественост на възможностите за образование, обучение и придобиването на умения чрез европейски средства. Коментирани бяха целите, които си поставя ЕС, определяйки 2023 като Европейска година на уменията, както и необходимостта от учене през целия живот.

Безплатна телефонна линия от всички точки на Европейския съюз **00800 6 7 8 9 10 11**

Информацията и мненията, публикувани тук, не отразяват задължително официалните становища на Европейския съюз. Нито Европейската комисия, нито което и да е лице, действащо от името на Комисията, не носи отговорност за начина, по който горната информация може да бъде използвана.

информация може да бъде използвана

Участниците получиха грамоти за участие, предметни награди, плакети и книги на известни готвачи, заедно с книгата „Тефтерът на баба“ на шеф-готвач Светлана Илиева, която беше част от журито. Другият член на журито бе шеф-готвачът Мартин Недялков, бивш възпитаник на ПГТР - Враца. Рецептите бяха изготвени от участничката в Hell's Kitchen от Враца – Цвети Стоянова, която тази година е абитуриентка от ПГТ- Враца.

Наградата за „Най-вкусно ястие“ бе присъдена на ПГТР-Враца, за „Най-бързо приготвено ястие“ – на училището от Криводол, а за „Най-атрактивна презентация“ получи гимназията от Мездра. Като „Най-всеотдаен готвач“ бе отличен Илия Цветанов от отбора на СУ „Св.св. Кирил и Методий“-Криводол.

Обмяна на опит с Европа Директно Берлин

Мария Панайотова, ръководител на Европа Директно Враца посети Дома на Европа в Берлин и Европа Директно Берлин. По време на посещението бе обменен опит при предоставянето на информация, включително информационни материали и посещения на място в центровете Европа Директно.

Посещение за обмяна на опит в Хърватия - гостувахме на колегите ни в Загреб и Задар. Имахме срещи и събития, от които научихме много за най-успешните проекти, финансирани от Кохезионния фонд и Плана за възстановяване и устойчивост, за пътя към Еврото и Шенген, "откраднахме" добри идеи.

Безплатна телефонна линия от всички точки на Европейския съюз **00800 6 7 8 9 10 11**

Информацията и мненията, публикувани тук, не отразяват задължително официалните становища на Европейския съюз. Нито Европейската комисия, нито което и да е лице, действащо от името на Комисията, не носи отговорност за начина, по който горната информация може да бъде използвана.

Информацията може да бъде използвана

Акценти от месеците

Европейската комисия предлага да се преразгледа фармацевтичното законодателство на ЕС — най-голямата реформа от над 20 години насам — за да стане то по-гъвкаво, приспособимо и адаптирано към нуждите на гражданите и предприятията в целия ЕС. Преразглеждането ще осигури по-широка наличност, по-лесен достъп и по-добра финансова достъпност на лекарствата. То ще подкрепи иновациите и ще повиши конкурентоспособността и привлекателността на фармацевтичната промишленост на ЕС, като същевременно ще насърчава по-високи екологични стандарти.

Европейската икономика запазва устойчивостта си в един труден глобален контекст. По-ниските цени на енергията, намаляването на ограниченията в предлагането и силният пазар на труда благоприятстваха умерения растеж през първото тримесечие на 2023 г., с което бяха разсеяни опасенията от рецесия. По-доброто от очакваното начало на годината доведе до подобряване на перспективите за растеж на икономиката на ЕС до 1,0 % през 2023 г. (0,8 % в зимната междинна прогноза) и 1,7 % през 2024 г. (1,6 % през зимата). По отношение на България прогнозата е за увеличение на реалния БВП с 1,5 % през 2023 г. и 2,4 % през 2024 г.

Европейската комисия публикува четвъртия си годишен доклад относно върховенството на закона, като оцени актуалното положение във връзка с върховенството на закона във всяка държава членка. Въпреки че в някои държави — членки на ЕС, продължават да съществуват опасения относно върховенството на закона, докладът се е превърнал в основна движеща сила за промяна и положителни реформи. Всъщност, средно за всички държави членки, 65 % от миналогодишните препоръки са изцяло или частично изпълнени.

Европейската комисия обяви **18 нови проекти**, които ще получат финансиране в размер на повече от 106 милиона евро в подкрепа на мисията на ЕС „Възстановяване на нашите океани и води“ в рамките на програмата „Хоризонт Европа“ за периода 2021—2027 г. Проектите целят намаляване на замърсяването и опазване и възстановяване на биологичното разнообразие във водите на река Дунав, Балтийско и Северно море, Средиземно море и Атлантическия океан. Проектите ще се изпълняват от над 370 бенефициери от 36 държави, включително България.

Европа Директно Враца

Работно време : 08:00 – 17:30

Адрес : 3000 гр. Враца, ул. Христо Ботев № 24

Телефон : +359 92 660271

Факс : +359 92 626308

E-mail : eudirectvratsa@gmail.com

Facebook : <https://www.facebook.com/eudirectvratsabg/>

Internet : <http://europedirect.cci-vratsa.org/>

Безплатна телефонна линия от всички точки на Европейския съюз **00800 6 7 8 9 10 11**

Информацията и мненията, публикувани тук, не отразяват задължително официалните становища на Европейския съюз. Нито Европейската комисия, нито което и да е лице, действащо от името на Комисията, не носи отговорност за начина, по който горната информация може да бъде използвана.

ИНФОРМАЦИЯ МОЖЕ ДА БЪДЕ ИЗПОЛЗВАНА